



Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 29.05.2024

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 31-5-2024	Esas No: 2/2196

Tel: 0312 420 65 86
Faks: +90 (312) 420 24 02
Adres: TBMM, Halkla İlişkiler Binası, E-507

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
3 0 Mayıs 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
3 0 Mayıs 2024
No: 1436512

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde, 0-18 yaş grubu arasında yaklaşık 700 bin otizimli çocuk ve gencimizin olduğu bilinmekle birlikte, bunların ancak 30 bininin okullaşabildiği ve eğitime ulaşabildiği anlaşılmaktadır. Tüm yaş grupları arasında yaklaşık 2 milyon otizimli birey olduğu ve bu durumdan doğrudan etkilenen 5 milyon aile ferдинin bulunduğu tahmin edilmektedir. Üstelik otizm tanısı alan çocuk sayısının da her yıl arttığına şahit olunmaktadır.

Otizimli bireyler ve aileleri için sağlık, eğitim ve sosyal alanlarda bazı hak ve imtiyazlar tanınmış olsa da, bunların geliştirilmesi yönünde çalışmalara olan ihtiyaç açıktır. Yukardaki verilerin de ortaya koyduğu gibi, bu bireylerin büyük bir kısmı eğitime ulaşımında zorluk yaşamaktadır. Eğitim ücretlerinin yüksek olması, verilen eğitimin niteliksel açıdan yetersiz kalması, eğitmen olarak her branştan kişilerin seçilmesi, gölge öğretmen/kolaylaştırıcı kişi uygulamasında devletin herhangi bir maliyet üstlenmemesi gibi bazı hususlarda mağduriyetler yaşandığı bilinmektedir. Diğer taraftan, erken tanı ve teşhis sürecinin başarılı bir şekilde sürdürülebilmesi için gerek ailelerin gerekse ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının bilinçli ve etkin bir işbirliğini sürdürmesi, bütün aile fertlerine kapsamlı rehberlik hizmetlerinin sağlanması gerekmektedir. Ayrıca otizimli bireylerin ailelerinin ciddi anlamda psikolojik travmalar yaşadıkları, intihar eğilimlerinin artış gösterdiği, boşanma eğilimlerinin %80'in üzerinde olduğu, dolayısıyla aile bütünlüğünün bozulmasının da etkisiyle maddi sıkıntıların yaşandığı bilinmektedir. Otizimli bireylerin istihdam edilerek topluma kazandırılması hususundaki eksikliklerin de mevcut problemler arasında olduğu düşünülmektedir.

Bütün bunların yanında, otizimli bireylerin ve ailelerin yaşadıkları önemli sorunlardan birisi de ülkemizde faaliyet gösteren yaşam merkezlerinin yetersizliğidir. Otizimli bireylerin ihtiyaç halinde yerleşebilecekleri, gerekli sosyal imkanların bulunduğu, rehabilitasyon hizmetlerinin sağlandığı, temiz, güvenli ve konforlu alanlara olan ihtiyaç fazladır. Sayıları 2 milyonu bulan otizimli kişilerin ancak 700 bininin 0-18 yaş grubu arasında yer aldığı dikkate alındığında, yaklaşık 1 milyon 300 bin otizimli yetişkinin aileleriyle birlikte sürekli olarak evlerde ikamet ettikleri anlaşılmaktadır. Bu da zaman zaman gerek kişinin kendisi gerekse aile üyeleri için ayrıca zorluklara yol açmaktadır. Diğer taraftan, otizimli bireylerin aileleri, vefat etmeleri durumunda çocuklarının akıbetlerine dair büyük endişeler taşımaktadır. Yasal mevzuata uygun, düzenli olarak denetlenen ve devlet elinin değdiği yaşam merkezlerinin oluşumu ve yaygınlaşması, bu endişelerin giderilmesine de katkı sağlayacaktır. Otizimli bireylerin geçici veya kalıcı olarak barınabilecekleri yaşam merkezlerine olan ihtiyacın karşılanması hususunda her ne kadar merkezi yönetim bazı çabalar sergilemiş olsa da, bu çabaların yetersiz kaldığı düşünülmektedir. Bu noktada yerel yönetimlerin de sorumluluk alarak yaşam merkezlerinin inşasına başlayarak hizmet sunması önem arz etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyelerin engelli ile otizmli bireyler için yaşam merkezi açma zorunlulukları hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca söz konusu kriterler dışında, diğer belediyelerin de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek engelliler ile otizmli bireyler için yaşam merkezi açabilmelerine imkân tanınmaktadır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

BELEDİYE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a)İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri, engelliler ile otizmli bireyler için yaşam merkezleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri, engelliler ile otizmli bireyler için yaşam merkezleri açabilirler.”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.